

ÄNGLARNA PÅ KYRKANS TRIUMBÅGE

Jag vill dela med mig av några reflektioner som jag har gjort över vår kyrka. Jag har haft förmånen att arbeta med renoveringen av koret. Inte praktiskt, det har Christina Heberlein gjort men följt hennes arbete som byggherrens representant.

När man ger sig in i ett arbete som handlar om restaurering, så kan man bara göra det med stor omsorg och vördnad för byggnaden och dess konstverk.

Jag skulle vilja likna det med att det är som att gå in i ett vardagsrum. Där kan man inte börja och ändra om hur som helst utan att det blir protester i familjen.

Min reflektion utgår först från byggnaden för att sedan ändra fokus till konsten och mera specifikt Änglarna.

En av de viktigaste utgångspunkterna när man restaurerar en historisk byggnad är lite grovt uttryckt: det är byggnaden som bestämmer hur restaureringen skall utföras, speciellt när det handlar om ändringar. Det är en vedertagen princip. Det betyder att man måste se till helheten och inte införa främmande inslag. Det gäller absolut för byggnaders om skulle kunna klassas som museiföremål. Men principen är inte huggen i sten.

Man skall komma ihåg att de flesta byggnader inte är ett museiföremål.

Skillnaden blir mycket tydlig när man tänker på ett grekiskt tempel t ex Akropolis i Aten som bara var till att beskådas utifrån och där de ”troende” inte fick komma in. Inne fanns bara plats för statyn Pallas Atena som är av guld och elfenben och som skulpterats av Fidias.

Det är ett mycket statiskt byggnadsverk, som inte tål några förändringar.

I kontrast till templet står kyrkorna och speciellt vår kyrka som besöks av kanske 1 500 personer en vanlig Söndag.

Det är en levande kyrka som väl uppfyller Biskoparna vid 2:a VAT bestämmelser i SC eller Konstitutionen om liturgin nr 124.3 *”När kyrkor skall byggas måste noga beaktas att de blir lämpliga för utförandet av de liturgiska handlingarna och förverkligandet av de troendes aktiva deltagande.”* Det betyder att det måste finnas möjligheter att anpassa kyrkan till de troendes behov. Detta självklart i respekt för byggnadens särart.

En viktig fråga är vad uttrycker vår kyrka?

Frågan skulle kunna ställas på ett annat sätt: vad ville kyrkorådet att kyrkan skulle uttrycka när man 30-talet satte igång tankarna på att bygga en kyrka. Jag citerar, Roland Allnert som forskat i vår kyrkas historia: *Tanken är att interiören i stil, inredning och dekor skall anpassas till de första århundradenas ärevördiga basilikor – en stilla maning att ta de första kristnas trosliv och hjältemod till förebild.*

Basilikorna i Rom hade mycket utsmyckning. Det är i det perspektivet Kristus mosaiken finns i absiden, glasmosaikerna med apostlarna och som änglarna kommit till på triumfbågen och det var säkert tänkt att det skulle finnas många målningar längs sidoväggarna, men de förblev förslag.

Frågan är om förmaningen (*att ta de första kristnas trosliv och hjältemod till förebild*) har en annan innebörd idag. Jag tänker att de första kristna i Rom hade sina kyrkor eller sina bönehus som en tillflyktsort undan förföljelser. Rum där man kunde utöva sin tro. Så var det inte när Basilikorna byggdes. Då blev kristendomen statsreligion. I en tid av stor expansion behövdes förebilder för den blivande kyrkan.

Men idag är vi i en annan situation.

Idag är kyrkorna också en tillflyktsort och egentligen i dubbel bemärkelse. I samhället bombarderas vi av alla möjliga stimuli. Det är den ständigt närvarande reklamen och alla bilder som susar förbi på mobil eller dator. Det är stadslivets ständiga händelser: bilar som finns överallt, El-cyklar, nöjesliv, osv för att inte tala om det ständiga bruset och oljudet. Vi behöver också en tillflyktsort där vi kan finna lugn och ro; där vi kan söka och vända oss till Herren vår Gud. Kort sagt ett rum där vi kan finna ro för vår bön.

Kristus Konungens kyrka erbjuder ett sådan rofyllt rum. Rummet är stilrent; dar vackra proportioner. Hela kyrkans riktning är riktad mot Kristus mosaiken i absiden. Tabernaklet är omgärdat av målningar i koret som visar: Heliga Birgitta och Helige Sigfrid. Vi är omslutna av apostlarnas glasmosaiker som ger ett underbart färgat ljus i rummet när solen skiner, Fönstermosaiken visar Kristus vår Herre i tillvarons alla områden; Vad mer behövs? när vi ber eller när vi är i mässan.

Tillför änglarna något, om vi skulle restaurera fram dem? För mig inget väsentligt för tron men bara ett intryck av oro i ett annars så lugnt och harmoniskt rum.

Det är till och med så att änglarna som egentligen skall förhärliga Guds närvaro, genom sin prakthet och genom riklighet döljer koret där det väsentliga finns. Utan änglar framträder koret med sin prakt.

Därför är jag tveksam till projektet att låta änglarna restaureras.

Men det kan komma andra tider då det är befogat att ta fram änglarna.

Göteborg 1/5 2023

Daniel Pauchard